

Еуропа кәсіподақтары конфедерациясы (ЕКК / ETUC)

www.etuc.org

Еуропа кәсіподақтары конфедерациясы (ЕКК) еуропалық еңбекшілердің атынан бірыңғай майдан болып әрекет етеді және Еуропалық Одақ (ЕО) деңгейінде саяси және экономикалық шешімдер қабылдау процесіне кәсіподақ қозғалысының ықпалын күшейтуді көздейді.

Әлеуметтік Еуропа үшін бірлескен іс-қимыл

ЕКК ЕО-ның тек тауарлар мен қызметтердің бірыңғай нарығы ғана емес, сонымен бірге еңбекшілер мен олардың отбасыларының әл-ауқатын арттыру басты басымдық болып табылатын толыққанды «Әлеуметтік Еуропа» ретінде жұмыс істеуіне ұмтылады. Еуропалық әлеуметтік модель аймақтың өркендеуіне, жоғары бәсекеге қабілетті болуына және өмір сүрудің жоғары стандарттарын қамтамасыз етуге көмектесіп, өзінің тиімділігін тарихи түрде дәлелдеді.

Сапалы жұмыс орындары, еңбекшілер құқығы және әділ қоғам

ЕКК ынтымақтастық, теңдік, демократия, әлеуметтік әділеттілік және бірлік сияқты іргелі қоғамдық құндылықтарды қорғайды.

Конфедерация мынадай мақсаттар үшін белсенді күрес жүргізеді:

- Еңбекшілердің жалақысын өсіру;
- Әлеуметтік құқықтардың еуропалық тірегін толық іске асыру;
- Барлық адамдар үшін жоғары сапалы жұмыс орындарын қамтамасыз ету;
- Әлеуметтік қорғаудың жоғары деңгейін сақтау;
- Гендерлік теңдік және әділ (тең) еңбекақы төлеу;
- Жұмыс орнында қауіпсіз еңбек жағдайлары мен еңбекті қорғауды қамтамасыз ету;
- Еуропалық жұмысшылардың қозғалыс бостандығы және әлеуметтік демпингті жою;
- Әрбір адам үшін жоғары сапалы мемлекеттік қызметтердің қолжетімділігі;
- Ұлттық әлеуметтік заңнама стандарттарын арттыру үшін еуропалық құқықтық база құру;
- Еңбекшілер үшін «Әділ көшу» (Just Transition) принциптерін қамтамасыз ете отырып, климаттың өзгеруімен күресу;

- Еуропалық әлеуметтік құндылықтарды әлемнің басқа аймақтарында ілгерілету.

Берлин манифесі (2023 жылғы мамыр)

Берлинде өткен ЕКК кезекті съезінде ұйымның негізгі талаптары бекітілген бағдарламалық Манифест қабылданды. Олардың қатарында: кәсіподақтарды танудан немесе ұжымдық келіссөздер жүргізуден бас тартатын компанияларды мемлекеттік қаржыландыруға заңнамалық тұрғыдан тыйым салу; жұмыс орындарында жасанды интеллектіні (ЖИ) қолдануды «адам тарапынан бақылау» принципі негізінде реттеу; адамдар мен экологияны бірінші орынға қоятын ЕО-ның жаңа экономикалық ережелерінің пайдасына қатаң үнемдеу режиміне қайта оралуға жол бермеу; ЕО-ның Тең еңбекақы туралы директивасын тез әрі толық іске асыру; жасыл және цифрлық экономикаға көшу кезінде жұмысшыларды әлеуметтік қолдау кепілдіктері; сондай-ақ оңшыл радикалды саяси күштердің ықпалының артуына қарсы сенімді қорған ретінде кәсіподақтарға мүшелікті кеңейту бар.

ЕКК Құрылымы және мүше ұйымдар

ЕКК жалпыеуропалық деңгейде еңбекшілердің мүдделерін бірнеше өзара байланысты институттар арқылы білдіреді.

1. Ұлттық кәсіподақтар конфедерациялары

ЕКК құрамына **42 елден 94 ұлттық ұйым** кіреді (толық тізім төменде берілген).

2. Еуропалық кәсіподақтар федерациялары

ЕКК мүшелері ретінде **10 еуропалық салалық кәсіподақтар федерациясы** әрекет етеді. Олар журналистика мен ауыр өнеркәсіптен бастап мемлекеттік қызмет пен полицияға дейінгі әртүрлі секторлардың жұмысшыларының мүддесін қорғайды. Бұл федерациялар салалық деңгейде еуропалық әлеуметтік диалогты жүргізуге тікелей жауапты.

3. Арнайы мүдделер топтары

Еңбекшілердің жекелеген санаттарының мүдделерін тиімді қорғау үшін ЕКК аясында арнайы құрылымдар құрылып, белсенді жұмыс істеуде:

- **Аймақаралық кәсіподақтар кеңестерінің үйлестіру комитеті (МКСП):** Алғашқы аймақаралық кеңес 1976 жылы құрылған. Бұл құрылымдар шекаралас аймақтардағы жұмысшылардың ортақ мүдделерін қорғау үшін көршілес мемлекеттердің кәсіподақтары арасындағы трансшекаралық ынтымақтастықты дамытады.

- **Әйелдер комитеті:** ЕКК-ның барлық мүше ұйымдары мен бақылаушыларының өкілдерінен тұрады. Комитет гендерлік теңдік мәселелеріне назар аударады және ЕКК Конгресінде де, Атқарушы комитетінде де ресми өкілдікке ие.
- **Жастар комитеті:** Жас еңбекшілер тап болатын ерекше мәселелерді жедел шешу үшін құрылған. Еуропадағы жастар арасындағы жұмыссыздықтың жоғары деңгейі мен жұмыс орнының тұрақсыздығы жағдайында оның рөлі үнемі артып келеді. Комитеттің өз құрылымы мен жағы бар.
- **Еуропалық зейнеткерлер мен қарттар федерациясы (FERPA):** Бүгінгі таңда Еуропадағы қарт адамдардың ең ірі бірлестігі болып табылады. Оның қызметі әлеуметтік қорғау жүйелерін жақсартуға, зейнетақыны арттыруға, сапалы денсаулық сақтауға және кедейлік пен әлеуметтік оқшауланумен күресуге бағытталған. *(Ресми сайт: www.ferpa.org)*
- **ЕВРОКАДРЫ (EUROCADRES):** Еуропалық басқарушы және кәсіби кадрлар кеңесі. Өнеркәсіптің барлық салаларында, мемлекеттік және жеке секторларда менеджерлердің, мамандардың және басшылардың мүдделерін білдіреді. Басқарушы буын үшін ұтқырлық, жұмыспен қамту және тең мүмкіндіктер мәселелерімен айналысады. *(Ресми сайт: www.europadres.eu)*

4. Еуропалық өндірістік кеңестер (EWC)

ЕО аумағында жұмыс істейтін трансшекаралық компанияларда миллиондаған қызметкерлердің мүдделерін білдіретін **1300-ден астам Еуропалық жұмысшы кеңестері** құрылған. ЕО заңнамасына сәйкес, мұндай кеңестер штатында кемінде 1000 адамы бар компанияларда (ЕО-ның екі түрлі мүше мемлекетінде осы саннан кемінде 150 адам жұмыс істеген жағдайда) міндетті түрде құрылады. Заң еңбекшілерге еуропалық деңгейде басшылықтың шешімдері туралы уақытылы ақпарат алуға және кеңес алуға құқық береді. ЕКК бұл кеңестердің қызметін үйлестіреді және олардың жыл сайынғы жалпыеуропалық конференциясын ұйымдастырады. *(EWC мәліметтер базасы: www.ewcdb.eu)*

5. Еуропалық кәсіподақтар институты (ETUI)

ETUI — бұл еуропалық кәсіподақ қозғалысына ғылыми-аналитикалық және білім беру қолдауын қамтамасыз ететін ЕКК-ның жетекші тәуелсіз зерттеу және оқыту орталығы. *(Ресми сайт: www.etui.org)*

ЕКК мүшесі болып табылатын ұлттық кәсіподақтар конфедерацияларының тізімі

Мемлекет	Ұйымның атауы (аббревиатура)	Ұйымның түпнұсқа атауы
Андорра	USDA	Unió Sindical D'Andorra
Австрия	ÖGB	Österreichischer Gewerkschaftsbund
Бельгия	ABVV / FGTV	Algemeen Belgisch Vakverbond / Fédération Générale du Travail de Belgique
	ACV / CSC	Algemeen Christelijk Vakverbond / Confédération des Syndicats Chrétiens
	CGSLB / ACLVB	Centrale Générale des Syndicats Libéraux de Belgique
Болгария	CITUB	Confederation of Independent Trade Unions of Bulgaria
	PODKREPA	Confederation of Labour
Хорватия	SSSH / UATUC	Saveza Samostalnih Sindicata Hrvatske
	MATICA	Matica hrvatskih sindikata
	NHS	Nezavisni Hrvatski Sindikati
Кипр	SEK	Synomospondia Ergaton Kyprou
	DEOK	The Democratic Labour Federation of Cyprus
	TURK-SEN	Kibris Türk Isci Sendikalari Federasyonu

Мемлекет	Ұйымның атауы (аббревиатура)	Ұйымның түпнұсқа атауы
Чехия	ČMKOS	Českomoravská konfederace odborových svazů
Дания	Akademikerne FH	Akademikernes Centralorganisation Fagbevægelsens Hovedorganisation
Эстония	EAKL TALO	Eesti Ametiühingute Keskliit Teenistujate Ametiliitude Organisatsioon
Финляндия	AKAVA SAK STTK	Akava Confederation of Unions for Professional and Managerial Staff Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö Toimihenkilökeskusjärjestö
Франция	CFDT CFTC CGT FO UNSA	Confédération Française Démocratique du Travail Confédération Française des Travailleurs Chrétiens Confédération Générale du Travail Confédération Générale du Travail - Force Ouvrière Union Nationale des Syndicats Autonomes
Грузия	GTUC	Georgian Trade Union Confederation

Мемлекет	Ұйымның атауы (аббревиатура)	Ұйымның түпнұсқа атауы
Германия	DGB	Deutscher Gewerkschaftsbund
Греция	ADEDY GSEE	Anotati Diikisis Enoseon Dimosion Ypallilon Geniki Synomospondia Ergaton Ellados
Венгрия	LIGA MOSz MASZSZ SZEF ÉSZT	Democratic League of Independent Trade Unions National Federation of Workers' Councils Hungarian Trade Union Confederation Szakszervezetek Együttműködési Fóruma Értelmiségi Szakszervezeti Tömörülés
Исландия	ASÍ BHM BSRB	Alþýðusamband Íslands The Iceland Confederation of Academics Bandalag Starfsmanna Ríkis og Bæja
Ирландия	ICTU	Irish Congress of Trade Unions
Италия	CGIL CISL	Confederazione Generale Italiana del Lavoro Confederazione Italiana Sindacati Lavoratori

Мемлекет	Ұйымның атауы (аббревиатура)	Ұйымның түпнұсқа атауы
	UIL	Unione Italiana del Lavoro
Латвия	LBAS	Latvijas Brīvo Arodbiedrību Savienība
Лихтенштейн	LANV	Liechtensteinischer ArbeitnehmerInnenverband
Литва	LDF	Lietuvos Darbo Federacija
	LPSK / LTUC	Lietuvos Profesinių Sąjungų Konferencija
	LPSS (LDS)	Lietuvos Darbininkų Sąjunga ("Solidarumas")
Люксембург	OGBL	Confédération Générale du Travail de Luxembourg
	LCGB	Lëtzebuurger Chrëschtliche Gewerkschafts-Bond
Мальта	CMTU	Confederation of Malta Trade Unions
	GWU	General Workers' Union
	FOR.U.M	Forum of Maltese Unions
Молдова	CNSM	National Trade Union Confederation of Moldova
Черногория	UFTUM	Union of Free Trade Unions of Montenegro
Нидерланды	CNV	Christelijk Nationaal Vakverbond
	FNV	Federatie Nederlandse Vakbeweging

Мемлекет	Ұйымның атауы (аббревиатура)	Ұйымның түпнұсқа атауы
	VCP	Vakcentrale voor Professionals
Северная Македония	KSS FTUM	Macedonian Confederation of Free Trade Unions Federation of Trade Unions of Macedonia
Норвегия	LO-N YS UNIO	Landsorganisasjonen i Norge Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund The Confederation of Unions for Professionals
Польша	NSZZ Solidarność OPZZ FZZ	Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność“ Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych Forum Związków Zawodowych
Португалия	CGTP-IN UGT-P	Confederação Geral dos Trabalhadores Portugueses União Geral de Trabalhadores
Румыния	BNS CARTEL ALFA CNSLR-FRATIA	National Trade Unions Block Confederația Națională Sindicală "Cartel ALFA" National Confederation of Free Trade Unions of Romania - FRATIA

Мемлекет	Ұйымның атауы (аббревиатура)	Ұйымның түпнұсқа атауы
	CSDR	Democratic Trade Union Confederation of Romania
Сан-Марино	CSdl CDLS USL	Confederazione Sammarinese del Lavoro Confederazione Democratica Lavoratori Sammarinesi Unione Sammarinese dei Lavoratori
Сербия	NEZAVISNOST CATUS	Ujedinjeni Granski Sindikati “Nezavisnost” Confederation of Autonomous Trade Unions of Serbia
Словакия	KOZ SR	Konfederácia odborových zväzov Slovenskej republiky
Словения	ZSSS	Zveza Svobodnih Sindikatov Slovenije
Испания	CC.OO. ELA UGT-E USO	Confederación Sindical de Comisiones Obreras Eusko Langileen Alkartasuna (Solidaridad de Trabajadores Vascos) Unión General de Trabajadores Unión Sindical Obrera
Швеция	LO-S	Landsorganisationen i Sverige

Мемлекет	Ұйымның атауы (аббревиатура)	Ұйымның түпнұсқа атауы
	Saco	Sveriges Akademikers Centralorganisation
	TCO	Tjänstemännens Centralorganisation
Швейцария	Travail.Suisse	Dachorganisation der Arbeitnehmenden
	SGB / USS	Schweizerischer Gewerkschaftsbund / Union Syndicale Suisse
Турция	DİSK	Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu
	HAK-İŞ	Türkiye Hak İşçi Sendikaları Konfederasyonu
	KESK	Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu
	TÜRK-İŞ	Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu
Украина	FPU	Federation of Trade Unions of Ukraine
	KVPU	Confederation of Free Trade Unions of Ukraine
Великобритания	TUC	Trades Union Congress

Бақылаушы мәртебесі бар ұйымдар (Observer Organisations)

- **Босния және Герцеговина:** CTUBiH — Confederation of Trade Unions of Bosnia and Herzegovina
- **Черногория:** CTUM — Confederation of Trade Unions of Montenegro